

Natuurbeheerplan Centrale Zandwinning Weert

Natuurbeheerplan Centrale Zandwinning Weert

Colofon
Status: versie september 2022
Projectnummer : P088 Bestandsnaam : Natuurbeheerplan Centrale Zandwinning Weert
Opdrachtgever: Centrale Zandwinning Weert BV
Auteur: Marcel Bonder
© Copyright 2021 Ecoplanning, Maastricht
Ecoplanning Kasteel Aldengoorstraat 7b 6222 WH Maastricht Tel : 0(0 31) 43 3649338 E-mail: info@eco-planning.nl Website: www.eco-planning.nl

INHOUD

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Uitgangspunten	5
1.2.1	Algemene gebiedsbeschrijving	5
1.2.2	Realisatieovereenkomst gemeente Weert	6
1.2.3	Provinciaal Omgevingsplan Limburg	6
1.2.4	Provinciaal natuurbeleid	8
1.2.5	Structuurvisie Weert 2025	8
1.2.6	Gebiedsvisie Kempen~Broek-IJzeren Man	9
1.2.7	Natuur- en Landschapsvisie	10
1.2.8	Het Plan van de Eindtoestand	11
2	beheervoorstel	12
2.1	Inleiding	12
2.2	Visie en indeling plangebied in deelgebieden	12
2.3	Kansen natuurontwikkeling	15
2.4	Noordelijke Kweloever	17
2.4.1	Gebiedsbeschrijving	17
2.4.2	Ecologische waarden	18
2.4.3	Potenties en streefbeeld	19
2.4.4	Voorgesteld beheer	20
2.5	Zuidelijke Kweloever	20
2.5.1	Gebiedsbeschrijving	20
2.5.2	Ecologische waarden	21
2.5.3	Potenties en streefbeeld	21
2.5.4	Voorgesteld beheer	22
2.6	Dagstrand	22
2.6.1	Gebiedsbeschrijving	22
2.6.2	Ecologische waarden	23
2.6.3	Potenties en streefbeeld	23
2.6.4	Voorgesteld beheer	24
2.7	Natuurstrook Voorhoeveweg	24
2.7.1	Gebiedsbeschrijving	24
2.7.2	Ecologische waarden	25
2.7.3	Potenties en streefbeeld	26
2.7.4	Voorgesteld beheer	26

2.8	Duikplas en oeverzones.....	27
2.8.1	Gebiedsbeschrijving.....	27
2.8.2	Ecologische waarden.....	28
2.8.3	Potenties en streefbeeld.....	28
2.8.4	Voorgesteld beheer.....	30
2.9	Natuurstrook Voormalig Straalbedrijf Cuijpers.....	30
2.9.1	Gebiedsbeschrijving.....	30
2.9.2	Ecologische waarden.....	30
2.9.3	Potenties en streefbeeld.....	30
2.9.4	Voorgesteld beheer.....	31
2.10	Grote plas.....	31
2.10.1	Gebiedsbeschrijving.....	31
2.10.2	Ecologische waarden.....	31
2.10.3	Potenties en streefbeeld.....	32
2.10.4	Voorgesteld beheer.....	32
2.11	Infiltratiesloot.....	32
2.11.1	Gebiedsbeschrijving.....	32
2.11.2	Ecologische waarden.....	32
2.11.3	Potenties en streefbeeld Beheertypen.....	33
2.11.4	Voorgesteld beheer.....	33
2.12	Bosstrook Lozerweg.....	33
2.12.1	Gebiedsbeschrijving.....	33
2.12.2	Ecologische waarden.....	34
2.12.3	Potenties en streefbeeld.....	35
2.12.4	Voorgesteld beheer in de Noordelijke Poelenstrook en de heihuispoelen.....	36
2.13	Oppervlakte bos- en natuur.....	37
3	Borging.....	38
4	LITERATUUR.....	39

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In opdracht van Centrale Zandwinning Weert BV heeft Ecoplanning een natuurbeheerplan opgesteld voor het in figuur 1.1 weergegeven gebied (plangebied). Doel hiervan is de kansen voor een natuurontwikkeling te onderzoeken en eventueel bij te sturen om de biodiversiteit te bevorderen. De aanleidingen voor het uitvoeren van dit natuurbeheerplan zijn gelegen in:

- de realisatieovereenkomst met de gemeente Weert d.d. 1 okt. 2015 zoals dat is omschreven in artikel 4 lid 7 (onderdeel kwaliteitsverbetering) waarbij 23,6 ha. Aan bos- en natuurontwikkeling binnen het plangebied. In het plan van de eindtoestand horende bij de ontgrondingsvergunning is bos- en natuurontwikkeling opgenomen;
- de Wijziging Ontgrondingsvergunning Kenmerk: 2016/58220 d.d.28 juli 2016 is in voorschrift 5 opgenomen dat het (tijdelijke) beheer van de eindsituatie wordt vastgelegd. In de Plan van Eindtoestand dient tevens te worden aangegeven op welke wijze de bos- en natuurcompensatie (binnen het plangebied) wordt gerealiseerd.

Figuur 1.1 Ligging van het ca. 60ha. grote plangebied. De rode lijn is de plangrens. De gele lijn is de concessiegrens volgens de Wijziging Ontgrondingsvergunning Kenmerk: 2016/58220 d.d.28 juli 2016. Het gebied binnen de groene lijn wordt conform de ontgrondingsvergunning niet ontgraven, omdat dit bevindt binnen de 200 m. ontgravingsgrens ten opzichte van natuurgebied Kruispeel.

1.2 UITGANGSPUNTEN

1.2.1 ALGEMENE GEBIEDSBESCHRIJVING

Het ca. 60 hectare grote plangebied bestaat in de huidige situatie uit een grote zandwinplas, een waterbassin, een infiltratiesloot, locaties waar de zandwinning plaatsvindt, een houtsingel, bosstroken en landbouwgrond.

Aan de noordzijde van het hele plangebied bevindt zich een strook waar kanaalkwel uittreedt. Mede als gevolg van het (recent) slaan van nieuwe damwanden op de oevers van de Zuid Willemsvaart is de kweldruk de laatste jaren afgenomen. Een andere oorzaak van de verdroging is achterstallig beheer.

1.2.2 REALISATIEOVEREENKOMST GEMEENTE WEERT

Binnen het plangebied realiseert CZW onder andere de volgende maatregelen, zoals tevens is aangegeven in de realisatieovereenkomst:

- a. De aanleg van een diepe duikplas (ca. 30 meter diep met een wateroppervlakte van ca. 10 ha) met onderwaterparcours, parkeervoorzieningen, visoevers en vissteiger (geschikt voor gehandicapten), toilet- en omkleedruimtes, opslagruimte, inrichtingsmeubilair zoals afvalbakken en verkeersborden;
- b. De aanleg van een dagstrand nabij de Herenvennenweg met aanleg van nutsvoorzieningen ten behoeve van de exploitatie van een seizoensgebonden horecavoorziening met toiletvoorziening, zonneweide, parkeervoorzieningen, fietsenstalling, speeltoestellen, inrichtingsmeubilair zoals zitbanken, afvalbakken en infoborden;
- c. De inrichting van ruimte aan de Heihuisweg met aanleg van nutsvoorzieningen, in de nabijheid van de duikplas, ten behoeve van het uitvoeren van outdoor-activiteiten;
- d. De aanleg en instandhouding van een netwerk van veilige verharde fiets- wandel- en ruiterspaden alsmede het in stand houden van reeds aanwezige paden, met bijbehorende infoborden, banken, afvalbakken etc. De aanleg van voorzieningen ten behoeve van natuurbeleving en educatie, zoals bijvoorbeeld vogelkijkschermen en een uitkijktoren, aanleg en instandhouding van (kunstmatige) steilranden voor oeverzwaluwen en het verder uitwerken, (financieel) ondersteunen en in stand houden van educatieve programma's. Het aanleggen van natuurlijke oevers en poelen aan de noordwestzijde ten behoeve van ecologische ontwikkeling met gevarieerde oevers en terreinhoogten. Het uitgeven en vervangen van brochures en kaartmateriaal over wandel-, fiets- en ruiterspaden in het plangebied welke wijzigen als gevolg van de nieuwe inrichting van het plangebied;
- e. De aanleg van 23,6 ha bos- en natuurcompensatie met gelijkaardige natuurdoeltypen als bedoeld in het inrichtingsplan fase1 en welke als zodanig zijn overgenomen in het beeldkwaliteitsplan

1.2.3 PROVINCIAAL OMGEVINGSPLAN LIMBURG

Op 1 oktober 2021 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Limburg vastgesteld. De Omgevingsvisie Limburg is op 25 oktober 2021 in werking getreden. De Omgevingsvisie is een strategische en lange termijn (2030-2050) visie op de fysieke leefomgeving en beschrijft onderwerpen zoals wonen, infrastructuur, milieu, water, natuur, landschap, bodem, ruimtelijke economie, luchtkwaliteit en cultureel erfgoed. Daarnaast worden ook de aspecten gezondheid, veiligheid en een gezonde leefomgeving in de Omgevingsvisie meegenomen. In de Omgevingsverordening legt de Provincie regels vast voor onder meer natuur en ontgroningen.

In de POVI wordt voor wat betreft de natuur het in stand houden van de biodiversiteit als provinciale ambitie gesteld. Dat wil men bereiken door een robuust grensoverschrijdend natuur- en waternetwerk van goede kwaliteit te waarborgen, dat ook de effecten van de klimaatverandering voor flora en fauna kan opvangen. Dat robuuste netwerk moet bovendien als belangrijke recreatiezone fungeren, als drager van de landschappelijke structuur en als een belangrijke pijler onder een goed vestigingsklimaat in Limburg. Tevens is het een provinciale ambitie om natuur en natuurbeleid sterk te verankeren in de samenleving.

Provinciale Staten hebben de nieuwe Omgevingsverordening vastgesteld in de vergadering van 17 december 2021. Omdat deze Omgevingsverordening is gebaseerd op de Omgevingswet kan deze niet eerder in werking treden dan de Omgevingswet zelf. Het Rijk heeft de inwerkingtreding van de Omgevingswet uitgesteld tot 1 januari 2023. Daarmee wordt automatisch de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Limburg ook uitgesteld tot die datum. Tot die tijd blijft de Omgevingsverordening Limburg 2014 (POL2014) gelden. De zoneringsen op grond van het POL2014 zijn in de POVI overgenomen op de kaart 'Limburgse principes'. In de POVI is onderhavig plangebied ter plaatse van de ontgronding aangeduid als 'groenblauwe mantel'. De randen (buiten het plangebied) zijn onderdeel van de aanduiding 'natuurnetwerk.' De Groenblauwe mantel betrof voorheen Zilvergroene natuurzone en Bronsgroene landschapszone op basis van het POL2014. Deze gebieden liggen als een soort mantel tussen en om het Natuurnetwerk Limburg. Het zijn gebieden waar goede combinatiemogelijkheden zijn voor duurzame vormen van (kringloop) land- en tuinbouw en andere economische functies. In de groenblauwe mantel zijn initiatieven voor vrijetijdseconomie mogelijk die daar functioneel aan gebonden zijn, zoals een dagstrand, agrotourisme of een visvijver voor de sportvisserij. Voor de groenblauwe mantel is het beleid ook gericht op het faciliteren en ondersteunen van de verbindingsen bufferfunctie voor aangrenzende gebieden van het Natuurnetwerk Limburg.

Het plangebied zal deels worden ingericht als natuurgebied. Het gebied wordt na en tijdens de ontgronding gefaseerd omgevormd van akkerbouw (westzijde) naar natuur/recreatie. Hiermee zal het areaal natuur worden uitgebreid en zal het nabijgelegen Natura2000-gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselven (waarvan het nabijgelegen natuurgebied Kruispeel onderdeel is) worden versterkt. Daarnaast wordt het recreatief medegebruik van het gebied uitgebreid en geoptimaliseerd. Samenvattend past het plan binnen het beleid van de Provincie zoals vastgelegd in het POL2014/POVI. Opgemerkt moet worden dat niet alle gronden binnen het plangebied in eigendom zijn van CZW. Stichting Ark heeft Ceresa (ruïne) en een gedeelte van de bosstrook langs het kanaal geruild met Hazeheuvel B.V. en Natuurmonumenten heeft de belevingsheuvel (voormalig Straalbedrijf Cuijpers) die deels in de onvergravenzone van het concessiegebied ligt in eigendom.

Figuur 1.2 Uitsnede POVI – Limburgse Principes (groenblauwe mantel)

1.2.4 PROVINCIAAL NATUURBELEID

Sinds de decentralisatie van het natuurbeleid naar de provincies is het Rijk enkel nog kader stellend. Het rijk was tot 2014 richting de Europese Commissie verantwoordelijk voor de Europese verplichtingen m.b.t. de Natura 2000-gebieden. De NNN (Natuurnetwerk Nederland; de voormalige EHS) geniet als netwerk van natuurgebieden planologische bescherming. De provincie vertaalt de NNN verder, door die voor het eigen grondgebied uit te werken in een provinciaal natuurbeheerplan en te begrenzen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. Gemeenten dienen te zorgen voor planologische verankering.

Op de gis-viewer provinciaal natuurbeheer Limburg is zichtbaar welke beheertypen van toepassing zijn op het plangebied in de autonome situatie. Een scan hiervan is weergegeven in figuur 1.3. De hierop weergegeven beheertypen zijn gebaseerd op de Index Natuur en Landschap vanuit het Portaal Natuur en Landschap voor provincies. Deze index vervangt eerdere 'natuurtalen of typeringen' zoals de natuurdoeltypen zoals die van het Handboek Streefbeeld voor Natuur en Water in Limburg (provincie Limburg, 2003). Hierdoor is een uniforme, breed erkende 'natuurtaal' ontstaan, die zorgt voor een goede afstemming tussen beheerders en overheden. Interpretatieverschillen tussen natuur- en landschapsdoelen en beheer zijn nu verleden tijd.

Beheertypen zijn bedoeld als sturingsinstrument op landelijk en regionaal niveau voor de aansturing van het beheer. De indeling is vooral gebaseerd op abiotische natuurcondities (waterhuishouding en voedselrijkdom). Beheertypen kunnen worden gebruikt voor het afstemmen van afspraken over natuurbeheer, ruimtelijke ontwikkeling en milieu, zodat de nagestreefde natuurkwaliteit gerealiseerd kan worden.

Figuur 1.3 Situatie beheertypes zoals weergegeven in het provinciaal natuurbeheerplan Limburg.

1.2.5 STRUCTUURVISIE WEERT 2025

Weert wenst zich te blijven profileren als groenste stad en zij wil haar toeristisch-recreatieve potenties verzilveren. Hiervoor is het nodig dat er een samenhangend recreatief aanbod

gerealiseerd wordt met sterke relaties met ondermeer de natuurgebieden. De droge en natte natuur in het buitengebied wordt verder ontwikkeld en ontsnipperd door o.a. de realisatie van een ecoduct over de ZuidWillemsvaart. De identiteit en onderscheid tussen de vier landschapstypen die in Weert aanwezig zijn (bos- en mozaïeklandschap, beekdalen, oude cultuurlandschappen, jonge ontginningen) wordt versterkt.

Voor de gemeente Weert is de relatie met Brabant, Belgisch Limburg en Midden-Limburg erg belangrijk. Weert vormt de verbindende schakel, waardoor de toeristisch-recreatieve infrastructuur in Midden-Limburg ook grensoverschrijdend goed ontsloten wordt. Het toeristisch-recreatief product in Weert vertoont een duidelijke samenhang met het grenspark Kempen~Broek. Ook hier is een belangrijke en omvangrijke doelgroep voor dagrecreatie aanwezig. De Zuid-Willemsvaart vormt een barrière voor zowel flora & fauna als de mens. Een recreatieve verbinding voor fietsers, wandelaars, ruiters en aangespannen rijden over het kanaal is wenselijk. Vanuit Weert bezien, vanuit herkomst- (stad Weert, Weeterbergen) en bestemmingsgebieden voor recreanten (heringerichte Centrale Zandwinning en Kempen~Broek – IJzeren Man) is de locatie ter hoogte van de Centrale Zandwinning en Boshoverheideweg voor Weert het meest geschikt ideaal. Volgens de structuurvisie is in 2025 het groene karakter in het buitengebied en in de wijken verstevigd. Aaneengesloten natuurgebieden zijn ontstaan en hebben relaties met natuurgebieden over de grens. Natuurgebieden zijn ook ontsloten voor diverse gebruikers en leggen relaties met de toeristisch-recreatieve voorzieningen.

1.2.6 GEBIEDSVISIE KEMPEN~BROEK-IJZEREN MAN

Deze gebiedsvisie beschrijft hoe natuur en landschap van het gebied Kempen~Broek-IJzeren Man versterkt en ontwikkeld kunnen worden om ruimte te bieden aan bestaande en nieuwe recreatieve voorzieningen. Bovendien geeft de gebiedsvisie aan waar en hoe die voorzieningen ingepast kunnen worden, wil recht gedaan worden aan de kwaliteiten van het plangebied Kempen~Broek-IJzeren Man.

Toen zo'n 150 jaar geleden begonnen werd met de ontginning van de woeste gronden gebeurde dit aanvankelijk vanuit de lijnen van de Diesterbaan en de Zuid-Willemsvaart. Ontsloten door een aantal parallelle wegen (Voorhoeveweg, Kruispeelweg) werden productiebossen aangeplant rond de huidige IJzeren Man en bij Altweerderheide. Later kwamen daar de Laurabossen bij (met een vrij dwingende richting van parallelle wegen loodrecht op de Zuid-Willemsvaart). Pas toen de moerassen/pelen werden ontwaterd, kwam ook de rest van de lagere gronden beschikbaar voor productie. Hier ontstonden grootschalige landbouwgebieden: het landschap van de jonge ontginningen. In het gebied komt een aantal waterlopen voor met de naam "beek": onder andere de Tungelroyse Beek en de Weertbeek. Dat suggereert wellicht natuurlijke waterlopen, maar dat zijn het niet. Alle waterlopen in het gebied zijn gegraven met als doel de lage, natte gebieden te ontwateren. Aanvankelijk hadden die gebieden een strategische functie, bijvoorbeeld ter verdediging van de stad Weert. Toen die functie kwam te vervallen stond het vrij de gronden te ontwateren en in te richten als landbouwgrond. Met het groeien van Weert werden in de afgelopen decennia de oude akkers en de daartussen liggende kransakkerdorpen vrijwel allemaal getransformeerd tot stad. Langs de ZuidWillemsvaart is een strook bedrijventerrein ontstaan die ver het gebied in steekt. Defensie heeft in het gebied een MOB-complex (Diesterbaan), een school (KMS) en een militair oefenterrein (Laurabossen). Door de winning van delfstoffen zijn drie waterplassen ontstaan: de Kleine IJzeren Man, de Grote IJzeren Man en de Centrale Zandwinning die alle drie in meer of mindere mate een rol vervullen in de recreatieve infrastructuur van het gebied. Veranderingen in de landbouw leiden de laatste jaren tot grotere bedrijven. Dat gaat in het gebied onder andere gepaard met agrarische bebouwing die zijn functie verliest, vooral tegen

de stadsrand en tegen bos- en natuurgebieden. De veelal kleinere agrarische bedrijven zonder of met beperkte toekomstmogelijkheden zijn gestopt of zullen in de nabije toekomst gaan stoppen. De vrijkomende gronden krijgen vaak een nieuwe functie. De goede gronden vinden hun bestemming bij op de toekomst gerichte bedrijven. De lager gelegen, voor de landbouw mindere gronden, krijgen een nieuwe functie als natuur.

Als de ruimtelijke gevolgen van een nieuwe ontwikkeling dusdanig groot zijn dat behoud van het landschap geen optie meer is, zal vernieuwing van dat landschap noodzakelijk zijn. Rondom de Centrale Zandwinning, waar het landschap al zoveel veranderd is landschapsbouw nodig om tot een herstel van het (recreatief) gebruik, de natuur en het landschapsbeeld te komen.

Voor de Centrale Zandwinning is een voorstel gedaan voor een recreatieve inrichting. Belangrijke vertrekpunten voor het concept zijn de afstemming met het cluster recreatievoorzieningen rondom de IJzeren Man, de milieuvergunningen van omliggende bedrijven en de gemaakte afspraken inzake de ontzanding en natuurcompensatie. En uiteraard moet het concept passen in de opgestelde gebiedsvisie voor Kempen~Broek-IJzeren Man. Daar waar de IJzeren Man zich voornamelijk richt op de doelgroep “gezellig lime” kan de Centrale Zandwinning zich meer gaan richten op “uitbundig geel”, bestaande uit gezinnen met oudere kinderen, jongeren en (jong) volwassenen. De dagrecreatieve voorzieningen zijn gekoppeld aan sport en water. Voorbeelden zijn zwemmen, duiken, outdoor(sport), groepskamperen en vissen. Vanwege de contouren in de milieuvergunningen van de omliggende bedrijven wordt voorgesteld aan de westzijde van de plas de concentratie van (gebouwde) recreatievoorzieningen te lokaliseren.

Tijdens de procedure van vaststelling van de realisatieovereenkomst is een compromisplan gemaakt waarbij een 200 meter onvergraven zone aangehouden wordt richting de Kruispeel. In het voortraject is reeds bewust gekozen om het intensieve recreatief gebruik (gebruik dagstrand) in tegenstelling tot hetgeen vermeld in de gebiedsvisie Kempen~Broek-IJzeren Man, naar de oostzijde van de grote plas te verplaatsen.

1.2.7 NATUUR- EN LANDSCHAPSVISIE

Om de landschappelijke kwaliteiten op lange termijn te behouden, te verbeteren en adequaat in te kunnen spelen op kansen en bedreigingen werd in 2013 de “Structuurvisie Weert 2025” vastgesteld. De Natuur- en landschapsvisie is opgenomen in het uitvoeringsprogramma van de Structuurvisie en vormt in feite een verdieping van de Structuurvisie.

De bossen, natuurgebieden en nieuwe natuurgebieden in Weert maken deel uit van een cultuurlandschap, oud boerenland, waarin de landschapspatronen in belangrijke mate vastliggen. Deze worden gekenmerkt door landschappelijke structuren en aardkundige waarden en vormen een wezenlijk aanknopingspunt voor het natuurbeheer. Van belang zijn de kwetsbare natuurgebieden en gebieden met bijzondere cultuurhistorische, landschappelijke, archeologische en aardkundige waarden te beschermen en te versterken. Veel van deze gebieden bevatten een bijzonder verhaal, hebben hun eigen identiteit en geschiedenis. Voor deze gebieden moeten steeds weloverwogen keuzes gemaakt worden in de vorm van beheer en herstel.

In Weert zijn drie gebieden onder voorwaarden van veiligheid, toegankelijkheid en voldoende draagvlak geschikt om Taurosachtigen in te zetten voor natuurlijke begrazing. Dit zijn de gebieden Lozerheide, Laurabossen – Kettingdijk en Omgeving Wijffelterbroek. Deze gebieden zijn voldoende groot om als begrazingsgebied met dit type rund in te richten, waarbij de rust

en kalmte voor de kuddes van essentieel belang zijn voor de veiligheid en toegankelijkheid van natuurgebieden. De natuurlijke draagkracht van gebieden, voldoende uitwijkmogelijkheden, overzichtelijkheid en het beperkt kuddebeheer dragen bij tot een stabiele en rustige kudde. Overige natuurgebieden zijn, door het kleinschaliger karakter en de bijzondere landschappelijke waarden geschikt voor gekende grazers. Om hierin een gedragen keuze te maken is het van belang om in goed overleg met lokale bewoners, betrokkenen en belangenbehartigers de keuze te maken en de randvoorwaarden te formuleren die de veiligheid van recreanten en de grazers borgen. Op basis van het cultuurhistorisch landschap in overgang naar de (half) natuurlijke bossen vormt de keuze van het ras een versterking van de beleving en leesbaarheid van het landschap.

In het natuurbeheerplan wordt de voorkeur gegeven aan het beheer met schapen vanwege de natuurdoeltypen die nagestreefd worden, het relatief kleinschalige karakter van het gebied en de relatie met het recreatief medegebruik van het gebied.

1.2.8 HET PLAN VAN DE EINDTOESTAND

De basis voor voorliggend natuurbeheerplan is Het Plan van de Eindtoestand dat is opgesteld in samenwerking met de klankbordgroep. Het plan is zo opgezet dat het recreatief gebruik opgaat in de omringende (deels te creëren) natuur. Hoewel een (recreatieve) verbinding over het kanaal niet tot de scope van het eindplan van CZW behoort, wordt met de indeling van natte en droge natuurzones in het plangebied op voorhand een aantakingsmogelijkheid gecreëerd om droge natuurgebieden ten noorden en ten zuiden van de Zuid-Willemsvaart in de toekomst met elkaar te verbinden.

Dit plan is in hoofdstuk 2 dan ook gebruikt als ondergrond waarop de natuurdoelen (meestal vertaald in beheertypen) worden gerealiseerd en daarmee wordt voldaan aan de bos- en natuurcompensatie conform voorschrift 5 van de Wijziging Ontgrondingsvergunning Kenmerk: 2016/58220 d.d.28 juli 2016.

Figuur 1.4 Links: schets vanuit de klankbordgroep CZW: idee natte en droge natuurzones. Midden: Plan van de eindtoestand. Rechts: aanpassing van het Plan van de eindtoestand n.a.v. uitspraak RvS 28-4-21

Het plan van de eindtoestand heeft naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State op 28 april 2021 (201907141/1/R3) een update gekregen zodat wel aan de vereiste voldaan wordt dat er 23,6 ha binnen de concessiegrens aan bos en natuurcompensatie wordt gerealiseerd.

2 BEHEERVOORSTEL

2.1 INLEIDING

Dit hoofdstuk gaat in op de kansen voor natuurontwikkeling in het plangebied. De kansen worden doorvertaald naar beheertypen conform de Index Natuur en Landschap vanuit het Portaal Natuur en Landschap voor provincies (zie par. 1.4). De keuze voor de beheertypen is gebaseerd op de reeds ingezette vegetatieontwikkeling, abiotische natuurcondities (waterhuishouding en voedselrijkdom), de in de omgeving aanwezige beheertypen (Kruispeel en IJzeren man) en de voorgenomen inrichting.

Paragraaf 2.2 gaat in op een algehele visie voor het plangebied en doet een voorstel voor opdeling van het plangebied in deelgebieden, omdat elk deelgebied zijn eigen mogelijkheden tot ontwikkeling heeft. Ook behandelt het de natuurdoelen die in het plangebied realiseerbaar zijn, welke worden doorvertaald naar beheertypen conform de Index Natuur en Landschap vanuit het Portaal Natuur en Landschap voor provincies (zie par. 1.4). Paragrafen 2.3 t/m 2.10 behandelt de natuurkansen per deelgebied. Daarin wordt per paragraaf een algemene deelgebiedsbeschrijving gegeven, de huidige natuurwaarden beschreven, de potenties weergegeven en waar van toepassing gekoppeld aan beheertypen en wordt een beheervoorstel gedaan.

2.2 VISIE EN INDELING PLANGEBIED IN DEELGEBIEDEN

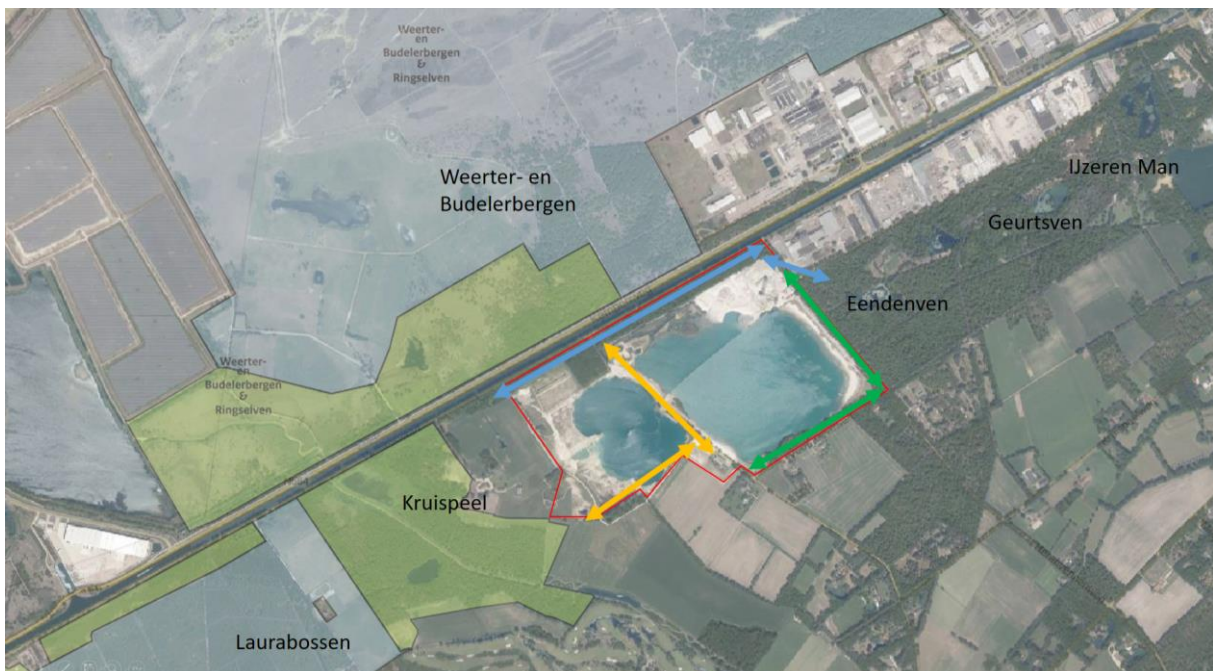
Binnen het plan van de eindtoestand is voorzien in een natte natuurzone ter plaatse van het noordelijke deel van de Centrale Zandwinning (figuren 2.1 en 2.2). De gehele noordelijke strook wordt ingericht als natte natuur, hoewel dit voor een deel al nat is. De bosstrook met daarin gelegen poelen alsmede de oevers is een ecologische verbinding tussen de natte natuurgebieden de Kruispeel en de IJzeren Man (met Geurtsven, Eendenvan en IJzeren Man). De Waterbuffer met zijn slootstelsel en waterbassin fungeert in dit kader niet alleen als mitigerende maatregel maar wordt in dit tracé eveneens gebruikt als een natte ecologische verbinding. Het waterbassin, de vennetjes/poelen en de visvijver kunnen als natte stepping stones gebruikt worden tussen de Kruispeel en de IJzeren Man. Daarbij heeft de visvijver een functie in de vernatting van de sterk verdroogde bosstrook. Het nieuw aan te spuiten plas/dras gebied aan de noordzijde van het plangebied wordt als moeras aangelegd en draagt eveneens bij aan deze natte ecologische verbinding.

Er is een dam conform ontgrondingsvergunning aangelegd tussen de grote plas en de duikplas. Deze zone zal fungeren als droge noord-zuid verbinding, waarbij de mogelijkheid wordt geboden om een aansluiting te maken op een mogelijk toekomstige droge oversteek (ecoduct) van het kanaal. De verbinding maakt gebruik van de reeds aanwezige aanzet van een droge ecologische verbinding ter plaatse van de Heihuisweg. De onvergraven zone binnen de concessiegrens aan de zuidwestzijde van het plangebied fungeert als stepping stone tussen enerzijds de Weerter en Budelerbergen in het noorden en de Laurabossen in het westen. Deze droge oost-west verbinding gaat achter het Beauchamps gebied langs, bij het hoger gelegen gedeelte van de Kruispeel. De zuidzijde van de duikplas kan dusdanig ingericht worden dat deze droge verbinding geoptimaliseerd kan worden.

Op basis van de planning van de zandwinning, de abiotische situatie, de reeds ingezette vegetatieontwikkeling en de landschappelijke situatie is een deelgebiedsindeling opgesteld dat is weergegeven in figuur 2.3.

Figuur 2.1 Visie met daarop de natte zone (blauwe pijl), (half)open droge zone (gele pijl) en halfopen droge boszone (groene pijl).

Figuur 2.2 Visie op luchtfoto met daarop de natte zone (blauwe pijl), halfopen droge zone (gele pijl) en droge boszone (groene pijl). Tevens is aangegeven welke natuurgebieden verbonden worden.

Figuur 2.3 Indeling plan van de eindtoestand in deelgebieden op basis van de werkplanning, de abiotische situatie, de inrichting en de landschappelijke situatie, met:

1. Noordelijke Kweloever
2. Zuidelijke Kweloever
3. Dagstrand
4. Natuurstrook Voorhoeveweg
5. Duikplas
6. Natuurstrook straalbedrijf Cuijpers
7. Grote Plas
8. Infiltratiesloot
9. Bosstrook Lozerweg

De bedoeling is de natuurlijke processen zoveel mogelijk zijn werk laten doen, vergelijkbaar met het principe van Verborgene Valleien (Stichting Ark: Peters, 1999¹). Dit houdt het volgende in:

- vegetaties laten ontstaan op basis van de abiotische situatie (nat – droog, zuur – basis, voedselrijk – voedselarm, steil talud – flauw talud etc.) en successie;
- toestaan van erosie door wind, golfslag, neerslag, kwel, menselijke betreding etc., met bijvoorbeeld als gevolg het afkalven van oevers waarbij steile oevers ontstaan (broedgelegenheid oeverzwaluw, ijsvogel en eventueel bijeneter) of juist vooroevers en flauwe oevers ontstaan met ontwikkelingskansen voor bijzondere vegetaties (oeverkruidverbond). Maar ook kunnen erosiegeulen en gradiënten nat – droog ontstaan, zoals dit reeds zichtbaar is in de Noordelijke Natuurstrook.

¹ <http://www.sintpietersbergadembenemend.nl/pdf/verborgene%20valleien.pdf>

Door het principe van Verborgene Valleien toe te passen, kan worden ingezet op een natuurlijke ontwikkeling door zo min mogelijk ingrijpen van de mens. Echter, daar waar zeldzame bedreigde natuurwaarden zich ontwikkelen die juist gebaat zijn bij een ingrijpen door de mens, kan door middel van beheer (bij voorkeur met een schaapskudde) deze in stand worden gehouden.

2.3 KANSEN NATUURONTWIKKELING

De gis-viewer provinciaal natuurbeheer Limburg geeft binnen de NNN aan welke door de provincie Limburg bepaalde beheertypen van toepassing zijn voor het plangebied (figuur 1.2). Echter, in de rest van het plangebied, buiten de NNN, zijn ook goede kansen aanwezig voor de ontwikkeling van deze beheertypen.

Het plangebied sluit aan op het Natura 2000 gebied Weerter- en Budelerbergen onderdeel Kruispeel, maar ook aan de NNN (o.a. IJzeren Man, deelgebied 9, Kruispeel). Daar waar de inrichting conform het plan van de eindtoestand en de lokale abiotische omstandigheden het mogelijk maken, zal ernaar worden gestreefd dezelfde beheertypen te creëren in het plangebied als dat van de Kruispeel. Omdat het plangebied zich naast Natura 2000 gebied bevindt, ten dele in de NNN, zijn de beheertypen en eventuele doelen leidend conform de Index Natuur en Landschap vanuit het Portaal Natuur en Landschap voor provincies. Bovendien heeft de provincie Limburg de ambitie om het aandeel NNN in de Goudgroene natuur volledig te realiseren. Per 1 januari 2016 had de provincie Limburg 67% van het te realiseren areaal gerealiseerd, de provincie gaat uit van nog 10 jaar te gaan om het resterende deel te realiseren (Natuurvisie Limburg 2016). Dat betekent dat voor het plangebied als geheel de volgende beheertypes kunnen worden ontwikkeld:

1. N04.02 Zoete Plas: Tot dit type behoren allerlei wateren die niet al te voedselarm, maar ook niet heel voedselrijk zijn. Het gaat om grote en kleine wateren met voedselrijk, vrij helder, (vrijwel) stilstaand water, waarin waterplanten groeien en verlanding vanaf de oever plaatsvindt. De variatie in een plas hangt af van verschillende factoren; wind, stroming van het water, diepte, grondsoort, helderheid van het water, aanwezigheid van slib, sloef of bagger en aanbod van voedingstoffen en mineralen. Planten en dieren hebben ook een grote invloed, watervlooien kunnen zoveel algen eten dat het water helder blijft, bodemwoelende vissen vertroebelen het water, waterplanten verminderen de golfslag en versnellen verlanding. De variatie in de plassen hangt samen met deze verschillende omstandigheden. In de diepste delen komen ondergedoken grote fonteinkruiden voor, wat ondieper staan waterplanten met grote drijvende bladen zoals witte waterlelie en gele plomp. De ondergedoken watervegetaties kunnen in mozaïek voorkomen met kranwierwater. Dit beheertype komt voor in het plassengebied van de IJzeren Man daar waar de vennen gevoed worden of werden met kanaalwater.
2. N05.04 Dynamisch Moeras: Dynamische moerassen zijn gesitueerd langs grote wateren en rivieroeveren. Ze komen voor op de overgang van water naar land. De bodems zijn zeer nat en matig zuur. Typische moerasplanten zijn hoge grassen als riet en rietgras, grote zeggen en biezen. Dynamisch moeras is van groot belang voor vogels, vissen en amfibieën en enkele zoogdieren zoals de bever die ook in het gebied aanwezig is. Voor een goede kwaliteit en duurzame instandhouding is een natuurlijk fluctuerend waterpeil essentieel.
3. N16.03 Droog Bos: Droog bos bestaat uit verschillende, veelal van oorsprong aangeplante, bosopstanden. Het bosstype komt voor op een voedselarme tot lemige, zandige, zure ondergrond. De diversiteit is relatief laag. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de uniforme aanleg en beheer in het verleden door de jonge leeften van de bossen en onvoldoende abiotische kwaliteit als gevolg van verzuring en ingevlogen mest. Variatie in het bos door de aanwezigheid van bijvoorbeeld open

plekken en dood hout is van belang voor diverse faunagroepen zoals broedvogels, dagvlinders en zoogdieren.

4. N12.06 Ruigteveld: Ruigtevelden ontstaan meestal na grootschalige ingrepen. In vochtige en natte omstandigheden kunnen soortenarme grasland- of rietruigtes ontstaan waarin bijvoorbeeld pitrus en riet domineren. De successie naar bos kan in ruigtes soms lang achterwege blijven. Vooral open ruigten die zijn ontstaan na verdroging kunnen lang blijven voortbestaan. Het kan daarmee wel veel ruimte bieden voor kruiden.
5. N07.01 Droge Heide: Droge heide omvat zowel heiden, struwelen, kleine open zandige plekken en grazige vegetaties op basenarme zand- en leemgronden. Het beheertype komt voor op de drogere delen van de hogere zandgronden. De vegetatie wordt gekenmerkt door dwergstruiken, struikheide is meestal de dominante soort. Op ongestoorde bodems kunnen bosbessoorten en kraaiheide een hoge presentie bereiken, open plekken bevatten veel korstmossen. Soms overheersen grassen als bochtige smele of struiken als jeneverbes, brem en braamsorten. Op iets lemiger plaatsen zijn vaak ook soorten van heischrale graslanden present, maar door verzuring en vermessing zijn deze evenals veel andere soorten van heide sterk achteruitgegaan. Dit beheertype komt voor aan de overzijde van de Zuid Willemsvaart en is aan de randen van het plangebied op plekken reeds aanwezig.
6. N15.02: Dennen-, Eiken- en Beukenbos: Dit zijn bossen met dennen, eiken, beuken en/of berken en zijn vaak eenvoudig van structuur. Veel van deze bossen komen voor op zure, droge en zandige bodems. Ook vochtiger typen van deze bossen met pijpenstrootje in de ondergroei behoren hiertoe. Veel van de bossen zijn vorige eeuw ontstaan als gevolg van aanplant of natuurlijke successie. Variatie in het bos door de aanwezigheid van bijvoorbeeld open plekken, dode bomen en een goed ontwikkelde bosrand is van belang voor diverse faunagroepen zoals broedvogels, dagvlinders en zoogdieren. Dit beheertype komt voor op diverse locaties in en nabij het plangebied.
7. N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland: Kruiden- en faunarijk grasland kan voorkomen op diverse bodems van vochtig tot droog en heeft doorgaans een (matig) voedselrijk karakter. Het komt in vrijwel alle landschapstypen voor. Bij een goede kwaliteit wordt deze gekenmerkt door variatie in structuur (ruigte en plaatselijk struweel, hogere en lage vegetatie) en een kruidenrijke graslandbegroeiing die rijk is aan kleine fauna. Het type is o.a. van belang voor vlinders en andere insecten, vogels en kleine zoogdieren.

In navolgende paragrafen zal per deelgebied worden besproken welke natuurwaarden deze reeds hebben (alle waarnemingen zijn verricht door Ecoplanning, indien een externe bron de waarneming heeft verricht wordt dit vermeld) en waar de ontwikkeling van bovenstaande beheertypen kansrijk is. Daarnaast wordt per deelgebied ingegaan welke doelsoorten te verwachten en wenselijk zijn. Dit zijn doelsoorten die in de omgeving voorkomen en waarvoor het plangebied een geschikt biotoop biedt of te realiseren is.

2.4 NOORDELIJKE KWEOEVER

2.4.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

De strook is in de eerste helft van 2012 gedeeltelijk ingericht. De herinrichting heeft ertoe geleid dat de strook bestaat uit:

- natte geulen;
- twee poelen;
- een van noordoost naar zuidwest lopend steil talud, een steilrand;
- opgespoten zand met een mozaïek van laaggelegen vochtig gebied naar hoger en droger gelegen zandig gebied;
- in bedrijf zijnde zandverwerkingsterrein met kantoor en entree.

Vanuit de Zuid Willemsvaart stroomt kwel toe naar de strook. Deze treedt uit in de steilrand (figuur 2.3). Hier is het permanent nat, wat zichtbaar is aan de hand van de aanwezigheid van ondiepe plasjes. Nabij de huidige ingang van groeve CZW zal op termijn een visplas worden aangelegd die onderdeel wordt van de natte natuurontwikkeling.

Figuur 2.4 Huidige situatie Noordelijke natuurstrook. De blauwe pijl geeft de richting van de kwelstromen vanuit de Zuid Willemsvaart aan. Ter plaatse van de gele lijn bevindt zich de steilrand waar kwel uittreedt.

2.4.2 ECOLOGISCHE WAARDEN

Het deelgebied is een gevarieerd gebied met een afwisseling van bosopslag, pitrusruigte, bremstruweel, open zandige locaties en lage vegetaties van mesotrofe kwelmilieus.

Foto 2.1 Op de foto links is zichtbaar de poel die 5 jaar is geleden aangelegd om planten kleine zonnedaauw naartoe te verplaatsen die nog altijd her en der aanwezig zijn (foto rechts).

Foto 2.2 In de geul groeit veel loos blaasjeskruid (rechts) en op de steilrand brem (links).

Tussen de steilrand en geulen treedt kwel uit. Dit heeft geleid tot een bijzondere vegetatie met plantensoorten van mesotrofe kwelmilieus als duizendknoopfonteinkruid, geelgroene zegge, klein blaasjeskruid, knolrus, kruipende moerasweegbree, loos blaasjeskruid, moerashertshooi, naaldwaterbies, pilvaren, slijkgroen, snavelzegge, veelstengelige waterbies, vlottende bies en waterpostelein. Hier vindt een ontwikkeling plaats in de richting van het beheertype N05.04 Dynamisch moeras. Ook soorten van het beheertype N06.04 Vochtige Heide zijn aanwezig zoals veenmossen, struikhei, kleine zonnedaauw en moeraswolfsklauw al ligt het niet voor de hand dat dit een grootschalige ontwikkeling zal worden. Lokaal is zich hier een fraaie zoomvegetatie aan het ontwikkelen (foto 2.2) bestaande uit geul, oever (riet en zeggen), wilgenstruweel, bremstruweel en jonge bosopslag naar moerasbosstrook.

Ter plaatse van de oevers grenzend aan het deelgebied Grote Plas is een duidelijk zuurder milieu aanwezig. Op de waterlijn bij de grote plas en de geulen groeien onder andere veenmossen, knolrus, pitrus en bevindt zich opslag van berk.

Qua fauna komen bijzondere libellen voor als bruine winterjuffer, koraaljuffer, vroege glazenmaker, tengere grasjuffer en beekoeverlibel. In de poelen bevinden zich bastaardkikker en bruine kikker. Bij het biodiversiteitsbord bevindt zich een zandige strook. Hier komen onder meer de zeldzame blauwvleugelsprinkhaan en zanddoortje voor (Ecologische Werkgroep Weet Zuid, 2015).

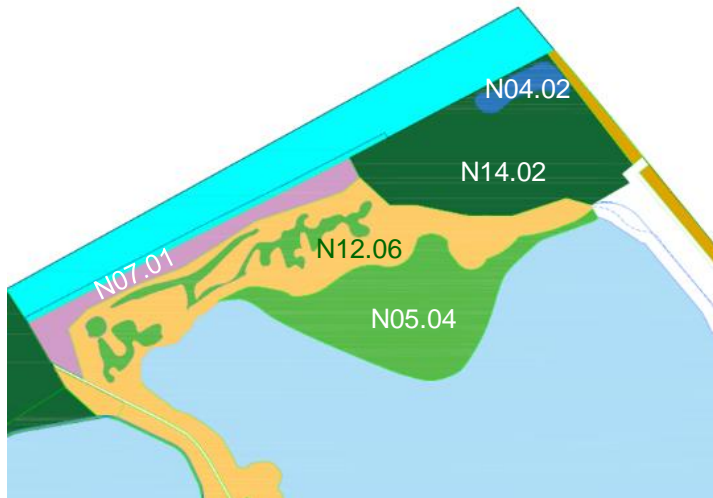

Foto 2.3 Links: Interessante overgang van plas, kweloever naar droge steilrand (rechts op foto). De opslag van bomen en verruiging met pitrus is hier minder dan elders en in de kwelpoeltjes groeit lokaal onder andere klein blaasjeskruid. Rechts: huidige situatie noordelijke natuurstrook.

2.4.3 POTENTIES EN STREEFBEELD

Onderaan de steilrand en de aanwezige poelen zijn op basis van de huidige plantensamenstelling goede kansen aanwezig om de beheertypen N05.04 Dynamisch moeras te realiseren. (zie figuur 2.5). Doelsoorten in deze beheertypen zijn kruipende waterweegbree, klein glaskroos, klein blaasjeskruid, moerassprinkhaan en gevlekte glanslibel (deze soorten komen hier al voor danwel komen voor in natuurgebied Kruispeel). Op de oevers van de grote plas en de geulen ontstaat N12.06 Ruigteveld wat in de toekomst zich mogelijk kan doorontwikkelen tot N14.02 Hoog- en laagveenbos.

Ter plaatse van de visplas zal naar verwachting de plas gaan bestaan uit waterplanten als gele plomp, witte oevers gaan bestaan uit riet en lisdodde vanwege de voedselrijke situatie. Dat wordt gecreëerd om ervoor te zorgen dat vis hier zich kan voortplanten. Afhankelijk van de rust, zullen fuut, meerkoet e.d. hier gaan broeden. Omdat de visplas voor een belangrijk deel via de infiltratiestrook van de waterbuffer zal worden gevoed, is de verwachting dat het beheertype N04.02 Voedselrijke Plas zal ontstaan.

N07.01 Droge Heide
N12.06 Ruigteveld
N05.04 Dynamisch moeras
N14.02 Dennen-eiken en beuken bos
N04.02 Voedselrijke plas

Figuur 2.5 Situatie streefbeeld Noordelijke natuurstrook met weergave beheertypen. Ter plaatse van het paarse gebied vindt jaarlijks een beheer met bij voorkeur schapen plaats.

2.4.4 VOORGESTELD BEHEER

Het beheer dient als volgt plaats te vinden:

1. De zandige strook bij het biodiversiteitsbord wordt bij voorkeur open gehouden middels schapenbegrazing of met de bosmaaier.
2. De aangelegde poelen worden gefaseerd (bijvoorbeeld het ene jaar noordzijde en het jaar erop de zuidzijde) geschoond als de begroeiing de overhand krijgt. De monitoring van het gebied zal dit jaarlijks als aanbeveling aangeven.
3. In het deel van het gebied dat in figuur 2.5 is weergegeven als bos en ruigte, niets doen, zodat het bos zich kan ontwikkelen.

2.5 ZUIDELIJKE KWELOEVER

2.5.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

Op dit moment bestaat dit deelgebied uit een groot waterbassin. Dit deelgebied bevindt zich ten zuiden van de infiltratiesloot. Ten noorden van de infiltratiesloot is deels bos en deels ruigte opgeslagen. De bedoeling is voornamelijk dat, ondanks dat CZW het recht heeft hier dieper te ontgronden, ter plaatse van het bassin kleine plassen/poelen uit te graven met een kraan tot max 2 meter diepte. De poelen blijven onderdeel van de Waterbuffer, zodat deze ook onderdeel uitmaken van de waterbuffercapaciteit. De uitgediepte grond kan (mede) gebruikt worden om de dijk van de waterbuffersloot te verbreden zodat deze een groter waterzuiverend vermogen krijgt, waardoor het type zwakgebufferd ven een grotere slagingskans krijgt.

Figuur 2.6 Links: Weergave van de situatie van de kleine plassen vanuit de lucht. Het blauwe vierkant is het huidige waterbassin de rode lijn is de begrenzing van het deelgebied. Rechts: Huidige situatie met het waterbassin die uiteindelijk wordt omgevormd tot drie kleine ondiepe plassen.

2.5.2 ECOLOGISCHE WAARDEN

Ten zuiden van de infiltratiesloot ligt op dit moment een waterbassin. Op de oevers hiervan groeit onder andere grote lisdodde. Op basis van de aanwezigheid van grote lisdodde lijkt het erop dat het water voedsel- en basenrijker is dan die van de noordelijke natuurstrook. Vanwege de pionierssituatie wordt het waterbassin gebruikt door broedvogels als kleine plevier en bergeend.

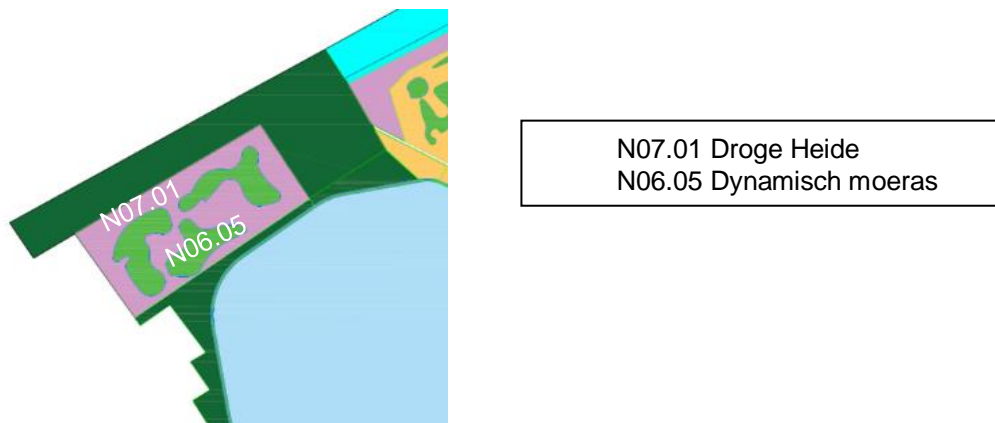
Foto 2.4 Huidige situatie waterbassin

2.5.3 POTENTIES EN STREEFBEELD

De plassen zullen zich ontwikkelen richting het beheertype N05.04 Dynamisch Moeras, maar zijn vermoedelijk basenrijker dan in de Nieuwe Natuurstrook. Een gevarieerd en structuurrijk moeras vormt een geschikte biotoop voor diverse faunagroepen zoals vissen en zoogdieren. Een groot gedeelte van het oppervlakte van het beheertype wordt ingenomen door riet, hoge

zeggen en/of hoge biezen. Dit structurelement is van groot belang als broedgebied voor moeras- en rietlandvogels zoals grote karekiet, roerdomp, purperreiger, snor en rietzanger. Een gedeelte van het gebied dient daarbij ook (open) water te bevatten.

Rondom de plassen zijn de omstandigheden vergelijkbaar als die van de nieuwe natuurstrook. Dat betekent dat, indien er een beheer wordt toegepast dat verre verruiging en verbossing tegengaat, zodat het moeras zich kan blijven ontwikkelen..

Figuur 2.7 Situatie streefbeeld Kleine Plassen met weergave beheertypen.

2.5.4 VOORGESTELD BEHEER

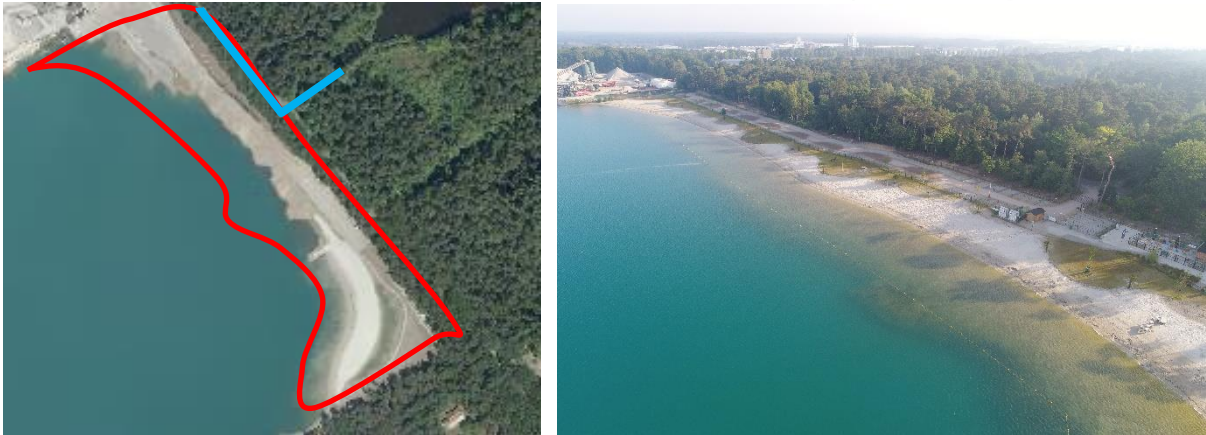
Het beheer dient als volgt plaats te vinden:

1. De zandige brede oevers worden bij voorkeur open gehouden middels schapenbegrazing of met de bosmaaier.
2. De aan te leggen poelen worden jaarlijks gefaseerd (bijvoorbeeld het ene jaar noordzijde en het jaar erop de zuidzijde) geschoond als de begroeiing de overhand krijgt.

2.6 DAGSTRAND

2.6.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

Dit gebied is sinds 2016 opgespoten en is in 2017 gemodelleerd. Het bestaat uit ondiep (zwem)water, zand (strand), ligweide en een bosstrook. Na de inrichting zullen voorts nog parkeervoorzieningen, fietsenstallingen, horeca en toiletvoorzieningen en dergelijke worden aangelegd. Het gebied van de ligweide is ingezaaid met gras en begrensd met een bosplantsoen. Tussen de Herenvennenweg en de bosstrook bevindt zich deels de Weteringsbeek. Deze beek bevindt zich buiten het concessiegebied. In de bosstrook zijn als gevolg van de storm van de winter 2017/2018 veel bomen omgewaaid waardoor open plekken zijn ontstaan.

Figuur 2.8 Links: Huidige situatie van het dagstrand. De blauwe lijn is de Weteringsbeek. Rechts: Huidige situatie dagstrand.

2.6.2 ECOLOGISCHE WAARDEN

Op dit moment zijn er op het dagstrand en ligweide geen natuurwaarden, omdat deze recent zijn opgespoten en weinig begroeid zijn. Daarnaast wordt deze (intensief) recreatief gebruikt in de zomerperiode.

In de bosstrook bevinden zich voornamelijk naaldbomen als grove den en loofbomen als zomereik en ruwe berk met een ondergroei bestaande uit onder andere wilde lijsterbes en Amerikaanse vogelkers. De bosstrook is leefgebied van de rode eekhoorn.

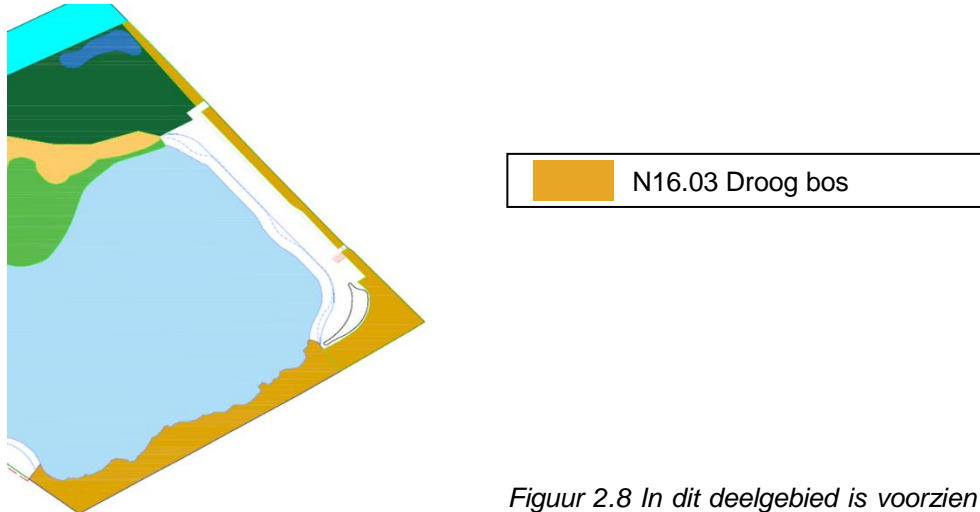

Foto 2.5 De Weteringsbeek links en rechts beeld van het droge naaldbos met grove den.

2.6.3 POTENTIES EN STREEFBEELD

De nadruk in dit gebied ligt op recreatie. Echter, er zijn ook mogelijkheden voor natuurontwikkeling, omdat een grote periode (oktober –april) van het jaar nagenoeg geen recreatie is voorzien. Door de storm van de winter 2017/2018 zijn open plekken ontstaan waarbij het gewenst is deze te handhaven en uit te gaan van een kroonprojectie van 60% en open plekken in de ondergroei. Door de struiken te verwijderen, kan op de open plekken droge heide ontstaan met wellicht de vestiging van levendbarende hagedis (deze had een leefgebied langs de voormalige visplas). Daarnaast kan het strand dienen als droge migratieroute van enkele zeldzame soorten van droge habitats (N07.01) Het kan de droge zone aan de

Voorhoeveweg verbinden met het pad langs de infiltratiesloot (hier is bijv. Zanddoortje gevonden). Met de Heihuisweg als droge verbinding (dam + outdoorstrand) tussen de plassen wordt een soort droge cirkel rond de plassen gevormd.

Figuur 2.8 In dit deelgebied is voorzien in de ontwikkeling van bos van het beheertype N16.03: Droogbos.

2.6.4 VOORGESTELD BEHEER

Het is gewenst om de stormschade en Amerikaanse vogelkers op te ruimen. Hierdoor ontstaan open plekken met kansen voor vestiging van droge heide met struikhei. Om het open bos schraal te houden en opslag van jonge bomen en struiken kort te houden, wordt het eerste jaar twee keer de bosbodem beheerd met bij voorkeur schapen, één maal in de herfst en één maal in de lente (maart / april). In de jaren daarna zal dit één maal per jaar worden uitgevoerd.

2.7 NATUURSTROOK VOORHOEVEWEG

2.7.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

In de strook tussen de Grote Plas en de Voorhoeveweg bevindt zich een strook bos. In het noordoostelijke deel hiervan is naaldhout aangeplant, de rest van de strook bestaat uit voornamelijk jong loofhout. Ter plaatse van de zuidwestpunt bevindt zich een opgespoten schaars begroeide zandvlakte. De strook bestaat aan de waterzijde uit deels een steil talud en aan de zuidwestpunt flauwere taluds. Langs de Voorhoeveweg bevindt zich een smalle (ca. 2m. brede) schrale berm met grassen, zandblauwtje, hemelsleutel, struikhei en grote ratelaar. De oever van de Grote Plas is ter hoogte van dit deelgebied deels afgekalverd wat tot uiting komt in de steile oevers.

Figuur 2.9 Situatie van de natuurstrook langs de Voorhoeveweg.

Foto 2.6 Links: De situatie van de bosstrook aan de oever van de grote plas Rechts: De situatie van de bosstrook langs de Voorhoeveweg

2.7.2 ECOLOGISCHE WAARDEN

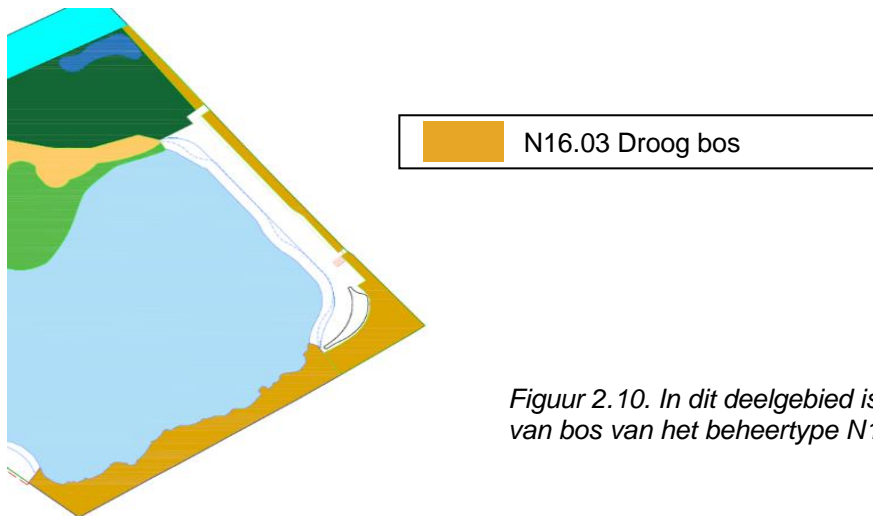
De bosstrook bestaat uit grove den (aangeplant in noordoostelijk deel), ruwe berk, zomereik, prunus, Hazelaar, Sleedoorn, Spaanse aak en brem. De bodem is vrij zuur en voedselarm. In de berm van de Voorhoeveweg staat grote ratelaar. De strook bevat waardevolle heischrale restanten: struikhei, Hazenpootje, St. Janskruid, Zandblauwtje, Schapenzuring, Dwergviltkruid en is foerageergebied van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en nestlocatie eekhoorn. Ter plaatse van de steile oevers langs de Grote Plas broeden oeverwaluw en ijsvogel.

Foto 2.7 Links: Flauwer talud waar berk en els ontwikkeld. Rechts: Steile oevers langs de grote plas waar oeverzwaluwen broeden.

2.7.3 POTENTIES EN STREEFBEELD

De natuurwaarden zijn gekoppeld aan het beheertype N16.03: Droogbos. Doelsoorten zijn eekhoorn, rosse vleermuis, watervleermuis en ruige dwergvleermuis, maar ook levendbarende hagedis, Struikhei en Dwergviltkruid mits zorg wordt gedragen voor een kroonprojectie van 60% ter plaatse van de bosdelen. Deze open plekken worden vooral gerealiseerd langs het aangelegde grindpad. De stijlranden doen dienst aan de IJsvogel en Oeverzwaluw.

Figuur 2.10. In dit deelgebied is voorzien in de ontwikkeling van bos van het beheertype N16.03 Droog bos.

2.7.4 VOORGESTELD BEHEER

Het beheer dient als volgt plaats te vinden:

- Om het beheertype te kunnen ontwikkelen en open plekken in de bosstrook te ontwikkelen, dient men jaarlijks de strook twee keer te beheren met bij voorkeur schapen, één maal in de herfst en één maal in de lente (maart / april);
- Het gebied met een bosmaaier meer open maken (komt een pad doorheen te lopen). Enkele naaste bewoners zien graag doorkijkjes naar de plas en uit visueel oogpunt tevens interessant voor wandelaars.
- Het vrijhouden van begroeiing van de steiloever zodat deze geschikt blijft als oeverzwaluwwand.

2.8 DUIKPLAS EN OEVERZONES

2.8.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

In de huidige situatie bestaat het gebied hoofdzakelijk uit water en reeds afgedekte grond. Recent is er een poel aangelegd nabij de Grote Plas (foto 2.8). Langs de Heihuisweg bevindt zich aan beide zijden een houtsingel. De afgeruimde gronden bestaan uit een diepe plas en droog weinig begroeid zand. Het water in de diepe plas is zuur. Tot en met 2016 bevond zich een kleine plas met zwak zuur water welke inmiddels is afgeruimd. Hier zal de duikplas met onder andere een steiger worden aangelegd.

Figuur 2.11 Huidige situatie van de oeverzone duikplas. De blauwe lijn is de contour van de toekomstige duikplas. De lichtblauwe stip is de in 2017 aangelegde poel. De rode lijn is de begrenzing van het deelgebied.

Foto 2.8 Links, De houtwal op de dam die de duikplas van de Grote Plas gaat scheiden. Rechts: De dam met een recent aangelegde poel waar naartoe plaggen van bijzondere planten (moerashertshooi, moeraswolfsklauw e.d.) zijn geplaatst.

2.8.2 ECOLOGISCHE WAARDEN

De lijnvormige beplanting in het verlengde van de Heihuisweg bestaan uit onder andere grove den, acacia, ruwe berk en zomereik. Deze worden lokaal benut als verblijfplaats voor ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. Vogels als wielewaal, houtsnip en gekraagde roodstaart gebruiken deze als broedlocatie. Daarnaast dient de lijnvormige beplanting als migratieroute voor tal van diersoorten, zoals vleermuizen, vogels, insecten en marterachtigen.

Het afgeruimde gebied heeft op dit moment een pionierssituatie bestaande uit zand en onbegroeide plassen. Dit biedt broedgelegenheid aan de kleine plevier. Recent is een poel aangelegd met plaggen met daarop moerashertshooi, moeraswolfsklauw en veelstengelige waterbies. Ter plaatse van deze poel worden nog boomstammen of takkenrillen in en bij het water geplaatst dat beschutting biedt aan libellenlarven en andere macrofauna van wateren, maar ook vestigingsmogelijkheden biedt aan paddenstoelen.

Foto 2.9 Gebied waar de duikplas wordt aangelegd.

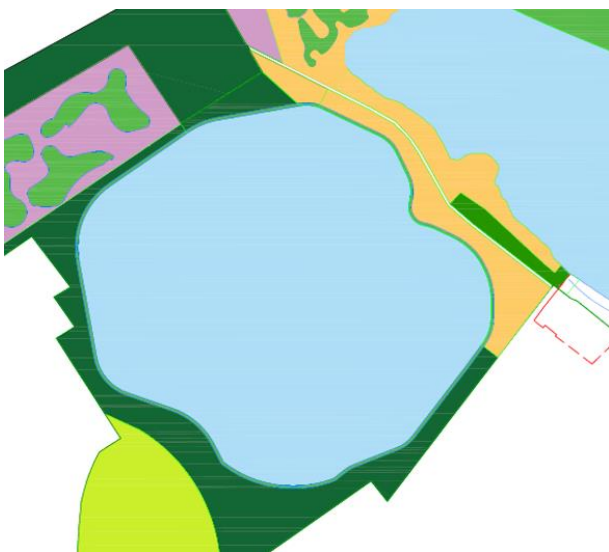
2.8.3 POTENTIES EN STREEFBEELD

Tussen de toekomstige duikplas en grote plas is een dam aangelegd. Deze krijgt overwegend een open karakter, behoudens de reeds aanwezige houtsingel die gehandhaafd blijft. De duikplas krijgt een plasdras-oever. De plasdras oever heeft hierbij een dubbelfunctie: zo blijft de oever open maar wordt deze onaantrekkelijk gemaakt voor recreatie, het uitzicht blijft echter gehandhaafd. De duiksteiger wordt via een pad bereikbaar gemaakt en is de vaste in en uitrede plaats voor de duikers.

Foto 2.10 Mogelijk eindbeeld van de dam nabij de poel met de beheertypen N06.05 Zwak gebufferd Ven, N06.04 Vochtige Heide en N07.01 Droge Heide.

Vanwege de (zwak) zure condities van het water ter plaatse van de aan te leggen plasdras-situaties zijn er mogelijkheden voor de ontwikkeling van de beheertype N06.05 Dynamisch Moeras. Vanwege de zure en droge condities omdat de bovenzijde oever op ca. 3 meter boven de waterspiegel komt te liggen, zullen de locaties waar bos kan ontstaan of al aanwezig is, zich ontwikkelen naar het beheertype N15.02: Dennen-, Eiken- en Beukenbos. Om een open karakter te houden op de dam wordt hier het beheertype Ruigteveld voorgesteld.

Figuur 2.12 Toekomstige situatie van de oeverzone van de duikplas. Groen is N15.02 Dennen-, Eiken- en Beukenbos, lichtgroen N06.05 Dynamisch moeras. Oranje is N12.06 Ruigte.

In de duikplas zal het water naar verwachting zuur zijn. De duikplas staat middels twee 'duikers' in verbinding met de grote plas en het water daarvan weten we via monitoring is reeds zuur. Diepe plassen zijn verticaal gezien onderverdeeld in een litorale zone, een pelagische zone en een profundale zone. In de litorale zone schijnt normaal gesproken tot 6 meter diepte voldoende licht door voor ondergedoken waterplanten. Vanwege het zure water zal dat in de duikplas dieper zijn. Echter, vanwege de zuurgraad zullen naar verwachting op grotere diepte weinig ondergedoken planten aanwezig zijn. Op de plasdras oevers zal een vegetatie ontwikkelen richting N05.04 Dynamisch moeras

2.8.4 VOORGESTELD BEHEER

De dam wordt, indien noodzakelijk, bij voorkeur open gehouden middels schapenbegrazing of met de bosmaaier. De monitoring van het gebied zal dit jaarlijks als aanbeveling aangeven.

2.9 NATUURSTROOK VOORMALIG STRAALBEDRIJF CUIJPERS

2.9.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

Bij de verplaatsing van straalbedrijf Cuijpers is het gedeelte wat binnen de concessiegrens van de ontgrondingsgrens lag omgeturnd van bedrijventerrein en landbouwgrond naar natuur met een belevingsheuvel. Deze belevingsheuvel is zo natuurlijk mogelijk aangelegd met flauwe en glooiende taluds in een asymmetrische vorm. De heuvel heeft een hoogte van circa 7 meter. Het gebied ontwikkelt zich tot een kruidenrijk grasland waar spontaan losse struiken en struwelen zich ontwikkelen.

2.9.2 ECOLOGISCHE WAARDEN

Op dit moment bevinden de waarden zich uitsluitend in de houtopstanden buiten voorliggend deelgebied. Deze bestaan uit grove den, ruwe berk en zomereik en worden lokaal benut als verblijfplaats voor ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. Vogels als wielewaal, houtsnip en gekraagde roodstaart gebruiken deze als broedlocatie.

Foto 2.11 Situatie van de te ontwikkelen natuurstrook straalbedrijf Cuijpers vanuit de lucht en rechts de huidige situatie van dit deelgebied.

2.9.3 POTENTIES EN STREEFBEELD

De gehele landschapsbelevingsheuvel wordt ontwikkeld tot een kruidenrijk grasland, en maakt onderdeel uit van een totaalontwikkeling van circa 11 ha door Stichting Ark en

Natuurmonumenten. Afhankelijk van de locatie kunnen dit droge of vochtige graslandvegetaties zijn. Gestreefd wordt naar een afwisseling van korte en hogere grazige vegetatie met gedurende het groeiseizoen een hoog aandeel aan bloeiende planten. Lokaal mogen zich spontaan losse struiken of struwelen ontwikkelen.

Figuur 2.13 Toekomstige situatie van de belevingsheuvel. N12.02 Kruiden- en Faunarijk Grasland

2.9.4 VOORGESTELD BEHEER

Het beheer bestaat uit (seizoensgebonden) begrazing.

2.10 GROTE PLAS

2.10.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

De plas is maximaal 17 meter diep en het water is overwegend zuur.

2.10.2 ECOLOGISCHE WAARDEN

De plas biedt foerageer- en rustgebied voor fuut, geoorde fuut, dodaars, ganzen, blauwe reiger, grote zilverreiger, aalscholver, kuifeend, tafeleend en brilduiker. In de Grote plas komen vissoorten voor als blankvoorn en paling. Omdat de zuurgraad in het water vrij hoog is, is het aantal vissen en dus ook visetende vogels, laag.

Door de hoge zuurgraad is er nauwelijks sprake van ondergedoken waterplanten, alleen in het noordelijk deel groeit lokaal massaal naaldwaterbies. Aan de zijde van de dam zal een vergelijkbaar biotoop met een vergelijkbare vegetatie ontstaan.

Foto 2.12 Links: Huidige situatie van het zuidelijke deel van de Grote Plas, rechts het noordelijke deel.

2.10.3 POTENTIES EN STREEFBEELD

Het noordelijke deel van de plas bevindt zich grotendeels in de litorale zone. In de litorale zone schijnt tot 6 meter diepte voldoende licht voor ondergedoken waterplanten. In het zure water kan deze zone nog dieper rijken. Desondanks groeien juist vanwege de zure omstandigheden op dit moment weinig ondergedoken waterplanten. De kanaalkwel bereikt het noordelijke deel van de plas, maar omdat de invloed van het zure water domineert, is het effect van de kanaalkwel op dit moment laag.

De potenties van de plas zijn vooral gelegen als rustgebied voor watervogels. Het water is onbereikbaar voor predatoren en recreanten gaan niet snel naar het midden van de plas, dus is het een ideaal gebied voor slapende- en rustende watervogels. De ontwikkeling richting een beheertype is vanwege de zuurgraad van het water op dit moment niet te bepalen.

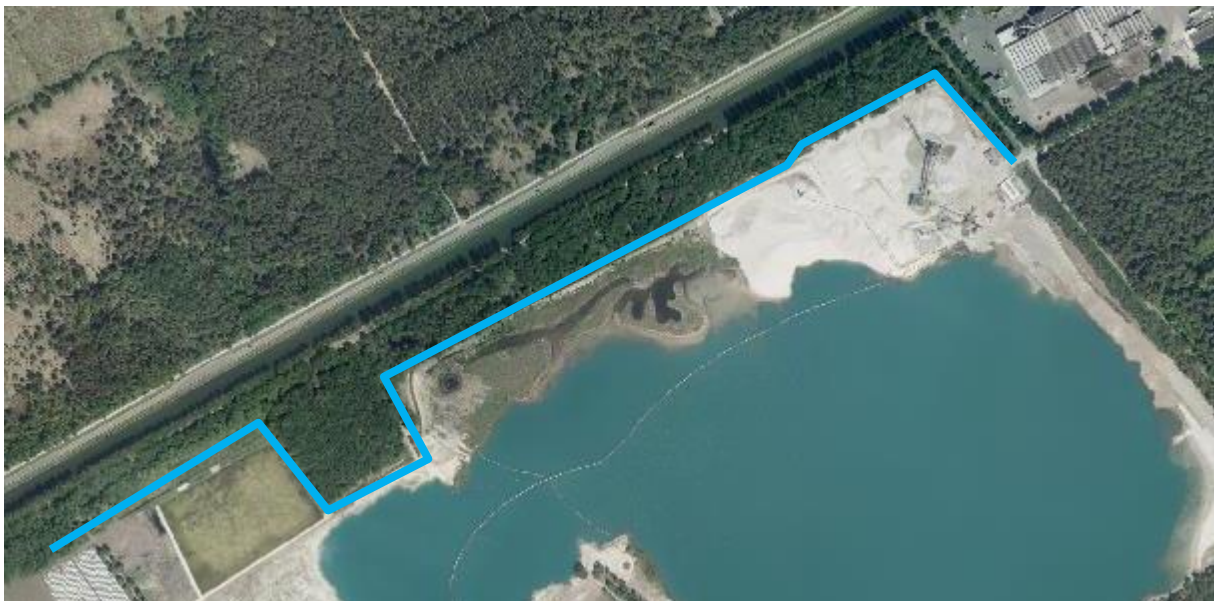
2.10.4 VOORGESTELD BEHEER

Er is geen beheer nodig.

2.11 INFILTRATIESLOOT

2.11.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

Deze sloot sluit aan op de Weteringbeek en de sloot is in 2016 aangelegd. De reden voor de aanleg is ter voorkoming van een eventuele verdroging van de Kruispeel en de Bosstrook Lozerweg. De sloot bevindt zich direct ten zuidoosten van de strook moerasbos op de grens van de concessie van CZW. De sloot blijft ook na de ontgroning haar functie behouden.

Figuur 2.14 Ligging van de infiltratiesloot (lichtblauw) in het plangebied.

2.11.2 ECOLOGISCHE WAARDEN

De sloot heeft ongeveer dezelfde waterkwaliteit als de Weteringbeek. De Weteringbeek voert water uit de Zuid Willemsvaart aan en heeft dus naar alle waarschijnlijkheid dezelfde waterkwaliteit.

Foto 2.13 De infiltratiesloot met op de oevers pitrus, zeggen (geelgroene, ijle- en hoge cyperzegge), riet en sterrenkroos.

2.11.3 POTENTIES EN STREEFBEELD BEHEERTYPEN

Omdat ter plaatse van de infiltratiesloot schrijvertjes voorkomen en dit goede waterkwaliteit indiceert, is het mogelijk dat de beekschaaftenrijder op termijn zich ook hier vestigt. Het beheertype is dat van Zoete Plas (N04.02).

2.11.4 VOORGESTELD BEHEER

Het beheer dient te bestaan uit het pad langs infiltratiesloot twee keer bij voorkeur met schapen te beheren, één maal in de herfst en één maal in het vroege voorjaar (maart / april). Daarnaast dient de infiltratiesloot één keer in de twee jaar te worden geschoond en het materiaal afgevoerd te worden om voldoende infiltratie te garanderen.

2.12 BOSSTROOK LOZERWEG

2.12.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

Tussen de Lozerweg en de infiltratiesloot bevindt zich een strook verdroogd moerasbos met enkele (verdroogde) poelen met een totale oppervlakte van ca. 0,2ha. In de strook moerasbos bevinden zich enkele poelen. In het Natuurhistorisch Maandblad februari 2002 zijn in het artikel Watervegetaties ten zuidwesten van Weert deze poelen beschreven (J. Bruinsma en F. Brekelmans, 2002). In 1997 en 2002 bleken deze poelen bijzondere botanische waarden te hebben bestaande uit vier kranswiersoorten, stijve moerasweegbree en kleinste egelskop. Tegenwoordig zijn deze poelen verdroogd, maar waar deze water bevatten, herbergen ze ook nu nog bijzondere botanische waarden met onder andere wilde gagel, galigaan, klein blaasjeskruid en kranswieren. De stijve moerasweegbree is als gevolg van de opschoonwerkzaamheden van EWWZ in 2012 teruggekeerd (EWWZ, volgonderzoek 8-2-2012) De botanische waarden in de poelen ontstaan als gevolg van kwel afkomstig van de Zuid Willemsvaart waardoor het water in de poelen zwak gebufferd is. De poelen ten westen van de Heihuisweg bevatten het meeste water en is de kweldruk het hoogst. In het oostelijke deel van de bosstrook is de kweldruk duidelijk minder vanwege het dichtstorten van de damwanden. Tegenover de gebieden van Natuurmonumenten (ten westen van CZW) zijn de trajecten met de verkorte damwanden (Groen Weert en EWWZ hebben in het verleden Rijkswaterstaat ook verzocht om tegenover de Noordelijke poelenstrook verkorte dammen te plaatsen op drie plaatsen) weer open gegraven en met grote keien aangevuld. Het is wenselijk

dat dit ook bij de Noordelijke Poelenstrook gebeurt. Grenzend aan de Heihuisweg bevindt zich nog droger bos bestaande uit onder andere zomereik. In 2016 broedde hierin onder andere een wielewaal. In de bosstrook groeien onder andere zwarte els, ruwe berk en zomereik. De bomen zijn ca. 50 jaar oud.

Figuur 2.15 Huidige situatie Bosstrook Lozerweg met ter plaatse van de blauwe cirkels de poelen. De gele cirkels is de globale ligging van enkele oude dichtgegroeide poelen die open gegraven dienen te worden.

2.12.2 ECOLOGISCHE WAARDEN

In de poelen bevindt zich een bijzondere vegetatie bestaande uit kranswieren, klein blaasjeskruid, kleine watereppe, loos blaasjeskruid, koningsvaren, wilde gagel, draadzegge en galigaan. Ter plaatse van de Heihuispoelen zijn kranswieren dominant met daartussen vrij veel klein blaasjeskruid. In de andere poelen zijn kranswieren minder talrijk of zelfs afwezig, maar komen veel riet en moeraszegge voor evenals onder andere kleine watereppe, loos blaasjeskruid, koningsvaren, wilde gagel, draadzegge, snavelzegge en galigaan voor. Helaas zijn deze waarden beperkt tot de Heihuispoelen, daarbuiten is het bos verdroogd en verruigd met gewone braam en pijpenstrootje. In het bos broeden onder andere wielewaal, gekraagde roodstaart, grote bonte specht en groene specht. In het bos komt de Phegeavlinder voor. De bomen worden door rode eekhoorn benut als nestlocatie en door ruige dwergvleermuis als paarverblijfplaats.

Foto 2.14 Situatie van de Bosstrook Lozerweg met links een verdroogde poel en rechts een door kwel- en grondwater gevoede poel met op de voorgrond wilde gagel. Foto genomen in 2013. De laatste jaren voeren de poelen geen water meer.

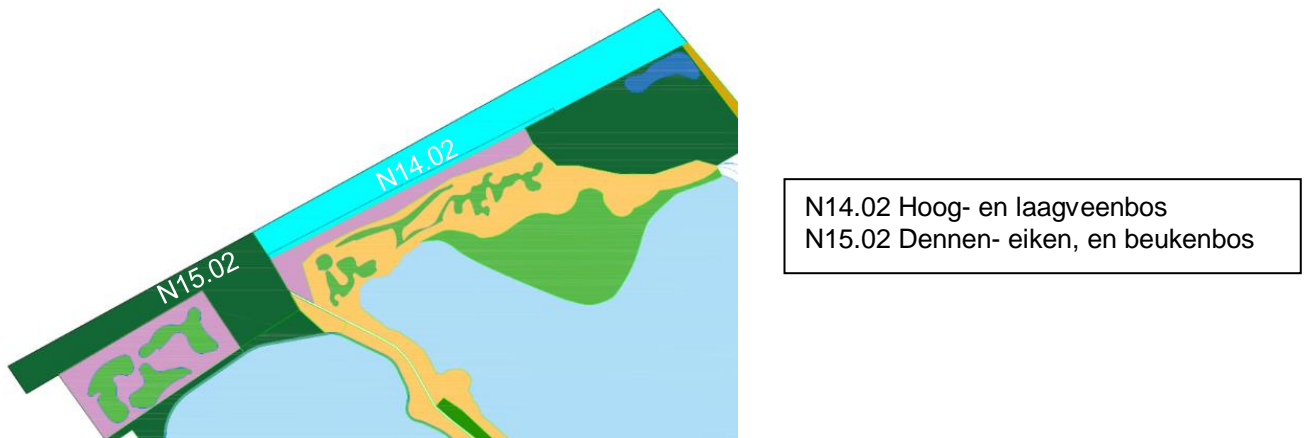

Foto 2.15 Links: potentieel eindbeeld bosstrook na afronding ontgronding met een ontwikkeling richting beheertype N14.02 Hoog- en laagveenbos. Rechts: Potentieel eindbeeld richting het beheertype N04.01 Kranswierwater met in het water kranswieren. Overigens bevinden zich in minimaal twee van de poelen reeds hoge dichtheden aan kranswieren; de foto is dan ook genomen ter plaatse van één van deze poelen.

2.12.3 POTENTIES EN STREEFBEELD

Volgens de beheertypekaart is het gewenst om het beheertype N14.02 Hoog- en laagveenbos te ontwikkelen bij de Noordelijke Poelenstrook, één en ander zoals ook is opgenomen in de gis-viewer provinciaal natuurbeheer Limburg. Doelsoorten in dit moerasbos zijn wielewaal, draadzegge, galigaan en wilde gagel.

Ter plaatse van de aanwezige poelen zijn op basis van de huidige plantensamenstelling goede kansen aanwezig om de beheertypen N04.01 Kranswierwater (0,1 ha.) en N06.05 Zwakgebufferd Ven (0,1 ha.) te handhaven en te verbeteren (zie figuur 2.19). Doelsoorten in deze beheertypen zijn kranswieren, moerasweegbree, klein glaskroos, klein blaasjeskruid, moerassprinkhaan en gevlekte glanslibel (deze soorten komen hier danwel in natuurgebied Kruispeel voor). Om de poelen beter te doen ontwikkelen en vervulling door bladafval te verminderen, is het noodzakelijk dat in het deelgebied een boomprojectie van 60% wordt aangehouden. Dat betekent open plekken rondom de poelen realiseren en behouden.

Figuur 2.16 Situatie streefbeeld Noordelijke bosstrook met weergave beheertypen.

2.12.4 VOORGESTELD BEHEER IN DE NOORDELIJKE POELENSTROOK EN DE HEIHUISPOELEN

Het beheer dient als volgt plaats te vinden:

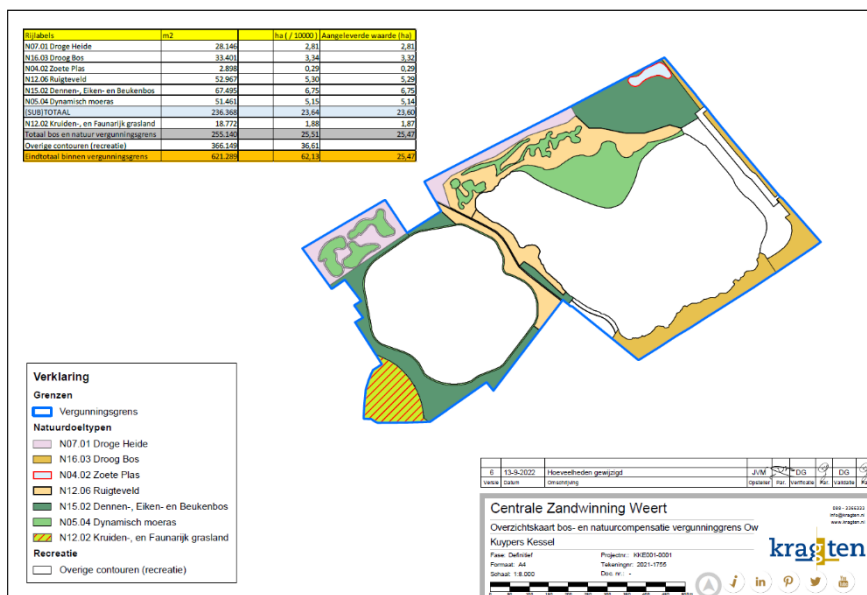
1. Om de bedreigde beheertypen N06.05 Zwakgebufferd Ven en N04.01 Kranswierwater te handhaven en te verbeteren, dient:
 - a. een strook van ca. 10 meter ten opzichte van alle poelen vrij te zijn van bomen en verruiging met braam en pitrus. Dit kan door de bomen en struiken te kappen en in droge delen van het bos neer te leggen.
 - b. Om er voor te zorgen dat in de verschillende poelen verschillende ontwikkelstadia naast elkaar blijven bestaan zal elk jaar een derde of een vierde van de poelen een onderhoudsbeurt moeten krijgen
 - c. Wordt jaarlijks de strook twee keer beheerd met bij voorkeur schapen door één maal in de herfst en één maal in de lente (maart / april).
2. Het opengraven van poelen moet gefaseerd gebeuren. Als eerste fase, na door kap ruimte vrij gemaakt te hebben, dienen er nieuwe poelen gegraven te worden. Na verloop van tijd als de nieuwe poelen zich een beetje ontwikkeld hebben, zouden eerst de dichtgeslibde en vervolgens de bestaande poelen opengemaakt kunnen worden;
3. Rest van het gebied: bosrandbeheer aan de kant van de infiltratiesloot. Naast de natuur zijn gang laten gaan dienen ook enkele boswerkzaamheden als verwijderen van exoten en het bevorderen van gewenste soorten als Wilde kamperfoelie.

2.13 OPPERVLAKTES BOS- EN NATUUR

Het plan van de eindtoestand heeft naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State op 28 april 2001 (201907141/1/R3) een update gekregen zodat wel voldaan wordt aan de vereiste dat er 23,6 ha bos- en natuurcompensatie binnen de vergunningsgrens van de ontgrondingsvergunning wordt gerealiseerd. Hierbij is naast de droge natuur de natte natuur meegenomen die (bij tijden) onder invloed staat van het fluctueren van het grondwater en plaspeil. De poelen en de visvijver (voedselrijke plas) aan de noordzijde van het plangebied hebben een bodempeil van ca 30.00+ NAP. Aan de oevers van de twee grote plassen wordt de plas/dras situatie vanaf 31.75+ NAP meegerekend bij de bos- en natuurcompensatie. Hierbij wordt uitgegaan van een gemiddeld plaspeil van ca. 32.00+ NAP. Het plas/dras gebied valt circa 6 maanden per jaar droog bij het gemiddeld zomerpeil (circa 31.75+ NAP), en er is sprake van een natte situatie bij een gemiddeld winterpeil (32.25+ NAP). Bij een correcte uitvoering van het beheerplan zal de voorgestelde inrichting van het gebied leiden tot onderstaande ha's aan bos en open hoogwaardige natuur (schema 2.1). Figuur 2.17 geeft de gewenste bos- en natuurcompensatie weer binnen de vergunningsgrens van de ontgrondingsvergunning.

Beheertype	Opp. (ha) Vergunningsgrens
N04.02 Voedselrijke plas	0,29
N05.04 Dynamisch Moeras	5,15
N12.06 Ruigte	5,30
N07.01 Droge Heide	2,81
N16.03 Droog bos	3,34
N15.02 Dennen-, Eiken- en Beukenbos	6,75
SUBTOTAAL	23,64
N12.02 Kruiden-, en Faunarijk Grasland	1,88
Totaal bos- en natuurcompensatie ha.	25,51

Schema 2.1 Weergave oppervlaktes te ontwikkelen beheertypes na afronding eindplan en toepassing voorliggend beheerplan binnen vergunningsgrens ontgrondingsvergunning

Figuur 2.17 Weergave gewenste bos- en natuurcompensatie nadat alle inrichtingsmaatregelen zijn uitgevoerd en het juiste beheer wordt toegepast. De vergunningsgrens is met een blauwe lijn aangegeven.

3 BORGING

De in paragraaf hoofdstuk 2 genoemde beheertypen zullen worden opgenomen in een uitwerking van de Plan van de Eindtoestand. Dit plan wordt opgesteld in nauw overleg met bevoegd gezag (Provincie Limburg en gemeente Weert). De naleving van het Plan van Eindtoestand en dus ook voorliggend beheerplan, staan onder toezicht van bureau Handhaving van de Provincie Limburg. Tijdens de werkingsduur van de ontgrondingsvergunning is derhalve de ontwikkeling en de instandhouding van de beheertypen geborgd.

Daarnaast zal tijdens de werkingsduur van de ontgrondingsvergunning conform de Portaal Natuur en Landschap voor provincies, jaarlijks een beheersevaluatie worden uitgevoerd. Dit is nodig om te kunnen toetsen of er een (vegetatie)ontwikkeling is richting de gewenste beheertypen en om met deze gegevens te kunnen evalueren of en hoe het beheer moet worden bijgesteld. Deze evaluatie bestaat uit de monitoring van de karakteristieke (doel)soorten van de bewuste beheerstypen en de landschappelijke toestand.

De oevers van zowel de grote plas als ook de duikplas worden hoofdzakelijk als een plasdraszone afgewerkt, waardoor recreatief gebruik van de natuuroevers wordt ontmoedigd. Het dagstrand en het outdoorstrand zijn voorzien van een (tweede) ballenlijn waarachter men niet mag zwemmen of met een bootje/waterfiets mag komen. Op deze manier wordt voorkomen dat men vanuit de recreatieve zone eventueel toch (sporadisch) gebruik maakt van de natuuroevers die hier niet voor bedoeld zijn.

4 LITERATUUR

Bruinsma en F. Brekelmans, 2002. Watervegetaties ten zuidwesten van Weert - enige floristische en fysisch-chemische notities. Natuurhistorisch Maandblad februari 2002

Ecologische werkgroep weert Zuid. Inventarisatieverslagen CZW
<http://www.ecologischewerkgroepweertzuid.nl/236266866>

Peter, B, 1999. Verborgten Valleien. Stichting Ark.

Provincie Limburg, 2017. Verspreidingsgegevens avifauna. Vlakdekkende provinciale kartering. Maastricht.

Provincie Limburg, 2006. Verspreidingsgegevens flora. Vlakdekkende provinciale kartering. Maastricht.

Luchtfoto, <http://maps.google.nl>

Natuurgegevens NDFF, <https://ndff-ecogrid.nl/>

Hydrologische effectenstudie wijziging zandwinning Weert, Antea Group, april 2015

Gemeente Weert, Structuurvisie Weert 2025, mei 2013

Gemeente Weert, Gebiedsvisie Kempen Broek – Ijzeren Man, Grontmij, oktober 2015

Gemeente Weert, Natuur en Landschapsvisie 2016

Inrichtingsplan voormalig bedrijfsterrein Straalbedrijf Cuijpers en omgeving, OmniVerde, oktober 2017